

Editorial

Vláda dala zelenou spalovnám

Vláda na návrh ministerstva životního prostředí zrušila mnohaletý zákaz podpory výstavby nových spaloven komunálního odpadu ze státních prostředků. Ministerstvo počítá s tím, že investoři využijí na financování projektů evropský operační program Životní prostředí. Zvýšením počtu spaloven, které budou zároveň vyrábět teplo, chce úřad omezit skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu a splnit tak požadavky EU.

ČR zatím neplní evropskou směrnici, podle níž by měl podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu v roce 2010 činit nejvíc 75 %, v roce 2013 nejvíc 50 % z hmotnosti z celkového množství tohoto druhu odpadu vzniklého v roce 1995. V roce 2007 činil tento podíl 127 %. Kvůli neplnění směrnice je Česko vystaveno sankcím ze strany Evropské komise, uvádí důvodová zpráva ministerstva.

Výstavbu spaloven ČR nepodporovala mimo jiné kvůli riziku dovozu odpadu ke spalování ze zahraničí. Omezit přeshraniční přepravu odpadů podle ministerstva nově umožňuje směrnice o odpadech. Podle výkladu ministerstva dovoluje Česku zakázat přeshraniční přepravu odpadů určených ke spalování klasifikovanému jako energetické využití do doby, než bude vybudována dostatečná síť zařízení k energetickému využití tuzemského odpadu. Díky tomuto zákazu budou přednostně

spalovány odpady vyprodukované v České republice. V současné době jsou v ČR v provozu tři zařízení na energetické využití komunálních odpadů, a to v Praze, v Brně a v Liberci. V roce 2007 v nich bylo spáleno 390 tisíc tun komunálního odpadu, což činí 60,5 % jejich kapacity. Zbývá kapacita byla vyplněna energetickým využitím ostatních odpadů. V současné době pokrývají svou kapacitou spalovny komunálních odpadů 10 % vytvářeného domácího odpadu.

Podmínky čerpání evropských peněz pro energetické využití a zařízení na mechanicko-biologickou úpravu komunálních odpadů se ministerstvo chystá zveřejnit v brzké době. Předpokládá otevření první výzvy pro registraci projektových žádostí. Rozhodnutí zřejmě přivítá například Ostrava. Chystá stavbu první spalovny odpadu na severu Moravy, která si vyžádá zhruba 5 mld. Kč, ale dosud neměla

možnost získat na záměr evropské dotace. Krajské integrované centrum nakládání s odpady by mělo vzniknout do roku 2015 v bývalém areálu dolu Barbora na Karvinsku. Jeho součástí bude spalovna odpadu, sedm překládacích stanic a sběrných dvorů. Ve spalovně se energeticky využije téměř 200 tisíc tun směsného komunálního odpadu ročně. Teplo, které spalováním vznikne, chce odebrat energetická společnost Dalkia Česká republika.

Setkání primátorů a starostů na Žofíně

Každoroční setkání primátorů a starostů měst a obcí České republiky, v pořadí již 96. Žofínské fórum, se uskuteční ve Velkém sále pražského paláce Žofín ve středu 16. prosince 2009 od 13 hodin. V úvodu této prestižní akce vystoupí premiér Jan Fischer, ministr financí Eduard Janota a ministr pro místní rozvoj Rostislav Vondruška. V rámci jednotlivých vystoupení zazní podstatné informace, které se týkají výkonu veřejné správy, rozpočtu na rok 2010, otázek daňové politiky, dotací z Evropské unie, rozvoje infrastruktury atd. V následné diskusi budou členové vlády odpovídat na dotazy účastníků fóra. Hovořit se však rovněž bude o aktuálních otázkách, spojených se životem měst a obcí, jako jsou problematika výběru a přerozdělování sdílených daní, novinky v legislativě apod. Po skončení fóra bude pro všechny jeho účastníky připraveno společenské setkání s občerstvením.

Přihlášku na toto Žofínské fórum, jehož mediálním partnerem je časopis Moderní obec spolu s ČT24, Televizí Z1, deníkem Právo a časopisem Lobby, lze získat pod odkazem Program na www.zofin.cz.

Krátce

Mobilní místa na rozměrný odpad

Město Sokolov nabídne zřejmě od příštího roku obyvatelům možnost zbavit se velkoobjemového a nebezpečného odpadu i v mobilních sběrných místech. Vedení města tak ustoupilo od plánu vybudovat ve městě druhý stabilní sběrný dvůr. Ve městě by měly být určeny čtyři lokality, kde by se pravidelně umísťovaly kontejnery a lidé by se tam mohli zbavit například starých postelí, koberců nebo i elektrospotřebičů.

Děti do šesti let nebudou platit

V Hradci Králové nebudou od počátku příštího roku platit za svoz odpadů děti do šesti let věku. Dosud patřily do skupiny dětí do 15 let, která platí 250 Kč ročně. Podle radnice tím rodiny s malými dětmi za rok ušetří dohromady asi 1 mil. Kč.

Scholz Holding s jedním majitelem

Rakouská společnost Scholz Holding GmbH bude mít jediného přímého majitele, německou firmu Scholz AG. Dosud se o kontrolu nad firmou dělil s brněnskou společností Heim Trade. Transakci firem působících na trhu s kovovým šrotem povolil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Scholz Holding je mimo jiné i téměř polovičním majitelem loni vzniklé tuzemské společnosti Kovošrot Group CZ.

Představení vidělo již 35 tisíc dětí

Přes 35 tisíc dětí, učitelů a rodičů už v ČR vidělo interaktivní divadelní představení, které učí předškoláky a školáky tříditi odpad. Jeho autoři se snaží dětem ukázat, kam který odpad patří. S programem začali divadelníci před dvěma roky na západě Čech, letos už s ním vystoupili více než stodesetkrát ve všech krajích republiky, informoval Luděk Königsmark ze společnosti EKO-KOM, která se zabývá tříděním odpadu.

„Pohádka O Balynce je koncipována tak, aby se součástí příběhu staly samotné děti a aby její děj mohly ovlivňovat a spoludotvářet,“ uvedl mluvčí projektu Miroslav Bukovjan. Pilotní představení spustila společnost už v roce 2007 v Karlovarském a Plzeňském kraji. Díky velkému ohlasu ho rozšířila na celou republiku. V roce 2010 by se mělo uskutečnit 110 až 120 dalších představení ve městech, na která se zatím nedostalo. Příběhy nastudovalo Karlovarské hudební divadlo, které se dlouhodobě věnuje pohádkám s ekologickou tematikou.

Kovohutě Příbram zvýšily výkupní cenu autobaterií

Kovohutě Příbram letos už potřetí zvýšily výkupní cenu vysloužilých olovených akumulátorů. Občané, kteří staré baterie z motorových vozidel ve firmě odevzdají, za ně dostanou o čtvrtinu více než dosud, řekl marketingový manažer Miroslav Jarolímek. Na začátku letošního roku firma kvůli nízkým burzovním cenám olova výkupní ceny baterií snížila. Poprvé je potom zvýšila v březnu, podruhé v srpnu. Nyní vykupuje akumulátory z osobního automobilu za 100 Kč, z nákladního vozu za 200 Kč a z motocyklu za 10 Kč. Ekologický výkup olovených baterií na vrátnici podniku funguje od ledna 1998. Dostupný je 24 hodin denně a sedm dní v týdnu. Za dobu fungování služby se vykoupilo přes 3000 tun tohoto odpadu,

tj. v přepočtu asi 200 tisíc baterií pro osobní vozy. Na sběrném místě ve vrátnici podniku mohou lidé odevzdat i další druhy baterií, například tzv. suché nebo zinko-uhlíkové, a polypropylen. Firma vykupuje a recykluje další odpady z autovraků, jako třeba katalyzátory, kabely, cívky či plošné spoje, sbírá a zpracovává i vysloužilé domácí spotřebiče, zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení, elektrické a elektronické nástroje, hračky, vybavení pro volný čas a sporty, lékařské přístroje, přístroje pro monitorování a kontrolu a výdejní automaty. Kovohutě Příbram letos očekávají tržby kolem 1,4 mld. Kč. Proti loňsku je to asi o 0,5 mld. méně. Hospodaření je ale ziskové a propouštět firma nemusela.

Magistrát: Pražané třídí odpady čím dál svědomitěji

Pražané podle magistrátu třídí odpady čím dál svědomitěji. Společnost EKO-KOM, která hlavnímu městu za vyřídění odpady platí, dá podle odhadů Praze letos téměř 120 mil. Kč, informoval tiskový mluvčí pražského magistrátu Jiří Wolf. Třídění odpadu hradí město, EKO-KOM je pak dotuje na základě jeho úspěšnosti. Výše odměny závisí na několika faktorech, jako je např. množství vyříděného odpadu, a společnost ji vyplácí čtvrtletně. „Dále je odměna

závislá na hustotě sběrné sítě, podpoře dvousložkového sběru skla, na podpoře sběru všech čtyř komodit – papíru, plastů, skla a nápojových kartonů – a mnoha dalších faktorech,“ uvedl radní Petr Štěpánek. Smlouvu se společností má město od roku 2001. V Praze je přes 3200 separačních míst. Nápojové kartony se třídí na 2110 místech, číré sklo na 850 stanovištích. Do budoucna se počítá s jejich rozšiřováním. Metropole provozuje i 12 sběrných dvorů, městské části dalších šest.

Ekologie

Program na podporu obnovitelných zdrojů v r. 2010

Kabinet schválil státní program na podporu úspor a využití obnovitelných zdrojů energie v příštím roce, informoval ministr průmyslu a obchodu Vladimír Tošovský. Ministerstvo pro místní rozvoj ze Státního fondu rozvoje bydlení na program přidělí 1,1 mld. Kč, MPO vyčlenilo pro příští rok 40 mil. Kč.

Program se týká projektů, které nelze financovat z operačních programů EU, tedy např. malých a pilotních akcí nebo projektů na území Prahy. Z programu mohou peníze získat i menší projekty veřejného sektoru nebo

spotřebě elektřiny byl však loni asi jen 4 %. Obnovitelné zdroje jsou v ČR podporovány ze tří zdrojů. Vedle prostředků ze státního programu podpora proudí i z operačních programů Evropské unie a prostřednictvím výkupní ceny elektřiny. Náklady na výkupní cenu elektřiny z obnovitelných zdrojů jsou součástí ceny proudu pro všechny konečné zákazníky, přičemž se každoročně zvyšují.

Programy na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů a úspor energie mají podle Nejvyššího kontrolního úřadu v ČR velmi omezenou účinnost. V letech 2005 až 2008 stálo do těchto programů vložil přes 2 mld. Kč, splnit cíl 8 % podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě elektřiny se však příští rok nepodaří, uvedl NKÚ na začátku října.

Podle NKÚ v ČR chybí odlišení podpor jednotlivých obnovitelných zdrojů. Jsou totiž podporovány plošně, aniž by se zohledňoval jejich potenciál v tuzemských podmínkách.

Horní Bečva vybuduje sběrný dvůr

Horní Bečva na Vsetínsku příští rok vybuduje nový sběrný dvůr, do něhož budou moci její obyvatelé i chataři odkládat všechny druhy odpadů. Obec hodlá také nakoupit nové vozy na svoz komunálního odpadu. Turisté hojně navštěvovaná vesnice si od nového odpadového centra mimo jiné slibuje, že zamezí černým skládkám. Za další více než 4 mil. Kč koupí do konce roku i nové svozové auto pro komunální odpad a pořídí i kontejnery.

V dalších etapách projektu vytvoření moderního odpadového centra v obci pak bude vybaven sběrný dvůr technologiemi, jako jsou třeba štěpkovač a kompostér.

Slušovice zvýší kapacitu čističky

Město Slušovice na Zlínsku zmodernizuje i zvýší kapacitu čističky odpadních vod. Na projekt za 33,5 mil. Kč bez DPH radnice získala dotace z Operačního programu Životní prostředí. Investice předpokládá, že se po jejím dokončení připojí na čističku okolní aglomerace.

Čelákovice zmodernizují čistírnu

Čelákovice připravují modernizaci čistírny odpadních vod. Z Operačního programu Životní prostředí na to mohou čerpat dotaci až 50 mil. Kč. Předpokládané celkové náklady jsou 66 mil. Kč.

Státní fond životního prostředí poskytne půjčku 5,6 mil. Kč a zbytek zaplatí město ze svých zdrojů.

O spalovně v Rybitví zas v prosinci

Spalovna nebezpečných odpadů v Rybitví u Pardubic se bude znovu projednávat 9. prosince v pardubické ČEZ Areně. Termín předběžně určilo ministerstvo životního prostředí. Minulé projednávání skončilo předčasně, protože se stovky lidí do klubu na Olšinkách nevešly.

Podbořany přestavěly čistírnu

Severočeská vodárenská společnost (SVS) uvedla po přestavbě do ročního zkušebního provozu čistírnu odpadních vod v Podbořanech na Lounsku. Investice umožní do budoucna připojení dalších objektů zejména v obcích spadajících pod město a čištění odpadních vod v souladu s přísnější legislativou EU. Práce firmy zahájily loni v červnu, náklady dosáhly 87,5 mil. Kč.

Pokuta za pálení domácího odpadu

Firma z Liberce-Krásné Studánky dostala pokutu 100 tisíc Kč, protože spalovala ve své kotelně odpady. Kromě jiného se tam topilo i PET láhvemi a znečištěnými textiliemi. Na unikající škodlivý dým si stěžovali lidé z okolí, informovala Danuše Hráská z liberecké České inspekce životního prostředí.

Podíl biosložky v naftě bude 6,3 %, v benzínu 4,5 %

Od dubna příštího roku by se měl zvýšit minimální podíl biopaliv u motorové nafty ze současných 4,5 % na 6,3 % a u motorového benzínu ze současných 3,5 % na 4,5 %. Návrh novely zákona o ochraně ovzduší schválila vláda. Předkladatel návrhu ministerstvo životního prostředí chce požádat, aby sněmovna úpravu projednala ve zrychleném řízení.

Proti zvýšení podílu biosložky v benzínu od dubna se v připomínkovém řízení postavilo ministerstvo průmyslu a obchodu. Chtělo termín posunout o rok na duben 2011. Podle něj hrozí zdražení benzínu, část biosložek bude podle ministerstva průmyslu třeba dovážet ze zahraničí, často i ze států mimo EU. Vláda připomínku nevyslyšela, řekl ministr životního prostředí Ladislav Miko.

Zvýšením podílu biosložky v motorových palivech se ČR podle ministerstva životního prostředí „velice přiblíží“ indikativnímu cíli, k němuž se zavázalo. Má zajistit, aby bylo v roce 2010 uvedeno na trh minimální množství biopaliv ve výši 5,75 % z celkového množství pohonných hmot pro dopravní účely. Požadavek EU musí ČR naplnit do konce příštího roku.

Biopaliva se v ČR přimíchávají do motorové nafty od září 2007 a do benzínu od začátku loňského roku. Nově navrhované podíly jsou podle ministerstva v souladu s návrhem novely vyhlášky MPO, kterou se stanoví požadavky na pohonné hmoty a způsob sledování a monitorování jejich jakosti. Od navržené změny ministerstvo očekává snížení celkových emisí skleníkových plynů a příspěvek k energetické bezpečnosti. „Navýšením povinného obsahu minimálního množství biopaliv společně se schválenou novelizací zákona o spotřební dani také dojde k podpoře domácího zemědělství a průmyslu. Tato legislativní opatření jsou rovněž příspěvkem k udržitelnému a efektivnímu uplatnění motorových biopaliv na trhu ČR a EU z hlediska makroekonomických dopadů na státní rozpočet,“ uvádí ministerstvo v překládací zprávě.

Dosavadní povinné přimíchávání biosložky hodnotí provozovatelé čerpacích stanic jako

bezproblémové. Podle České asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO) by ale Česko mohlo mít potíže při budoucím povinném zvyšování podílu biosložek v pohonných hmotách. Motorová paliva s nízkým obsahem biosložky nejsou daňově zvýhodněna a prodejci je na stojanech zvlášť neoznačují. Obsah biosložky podle odborníků mírně mění celkové vlastnosti paliva, proto se nedoporučuje jeho dlouhodobé skladování, např. při odstavení vozidla. Vmíchávání biosložek podle pozorovatelů vedlo k mírnému zdražení pohonných hmot.

Podle generálního sekretáře ČAPPO Miloše Podražila Česká republika orientační cíl nahradit do konce příštího roku 5,75 % fosilních paliv biopalivy nesplní. Samotné povinné přimíchávání podle něj nemůže být dostačující, splnění cíle vyžaduje větší uplatnění vysokoprocenních směsí, miní.

O vysokoprocenní biopaliva je v současné době ale velmi malý zájem. Společnost Benzina nabízí vysokoprocenní bionaftu s 30% obsahem methylesteru řepkového oleje (MEŘO) pouze na 26 čerpacích stanicích. Směšnou motorovou naftu nabízí také síť čerpacích stanic Čepro, zájem

o ni je však podle mluvčí Lenky Svobodové malý. Státní podpora biopaliv láká zemědělské koncerny k jejich výrobě. Např. akciová společnost Preol, která je součástí Agrofert Holdingu, v červnu otevřela nový závod na výrobu MEŘO v areálu Lovochemie v Lovosicích. Preol plánuje uvést na trh bionaftu s 30% obsahem MEŘO pod značkou Ekodiesel. Firma se chce soustředit na zemědělský sektor a distribuovat palivo u čerpacích stanic Agrofertu. Tuzemští výrobci bionafty však musí podle mluvčí společnosti STZ (Setuza) Marie Logrové počítat se silnou konkurencí dovážených biopaliv. Zejména v Německu enormně vzrostly kapacity na výrobu bionafty s možností levnějších alternativních zdrojů surovin, jako je fritovací olej.

Výroba bionafty se v Evropě začala rozvíjet v polovině 90. let. Největšími výrobci a spotřebiteli jsou Německo, Francie a Itálie.

Obnova Darkovského moře

Společnost OKD dokončila základní rekultivaci jedné z nejvíce důlní těžbou zasažených ploch – tzv. Darkovského moře v Karvině. Rozlehlá vodní plocha vznikla následkem dobývání uhlí. Důlní firma plánuje, že území bude v budoucnu sloužit hlavně jako sportovní a rekreační zóna. Rekultivace dosud stála přibližně 0,5 mld. Kč. Vodní plocha má rozlohu kolem 32 hektarů a hloubku 25 metrů. Voda je v porovnání s okolními rybníky a nádržemi kvalitní a čistá. Rekultivační práce na území přibližně 150 hektarů začaly v roce 1997. Nyní bude ještě následovat pětiletá biologická rekultivace, během níž by se mělo celé území osázet další zelení.

Investice do solární energie

Snížení státní podpory 5 % pro solární energii v příštím roce prodlouží návratnost investic do fotovoltaických elektráren ze současných osmi až deseti let na devět až jedenáct roků, miní Daniel Kunz z nově založené České fotovoltaické průmyslové asociace (ČFVPA). Pokud by se i nadále snížila podpora státu tak, že by se návratnost prodloužila na 15 let, znamenalo by to zastavení rozvoje tohoto oboru v ČR, dodal.

V ČR stát vykupuje elektřinu ze slunečních elektráren za zvýhodněnou cenu. Výstavba fotovoltaických elektráren se díky tomu stala vyhledávanou investicí. U dodávek do sítě je podle Energetického regulačního úřadu pro letošek garantovaná výkupní cena až 12,89 Kč bez DPH za kWh u zdrojů s výkonem do 30kW a o 10 haléřů nižší u výkonnějších zařízení. Tržní cena se pohybuje kolem 2 Kč.

Mrtvé moře prý možná vyschne

V Mrtvém moři, proslaveném léčivou silou své vody nasycené minerály, ubývá vody tak rychle, že se může ve velmi krátké době změnit na pouhý rybník bez života. Podle odborníků, které citovala agentura AFP, by mohlo do roku 2050 zcela vyschnout. Nejníže položené místo na Zemi mění podobu před očima. Hladina klesá každým rokem o metr a břeh na některých místech ustoupil o víc než kilometr. „Je to velmi vážné a pro záchranu nikdo nic nedělá,“ řekl jordánský hydrolog Durajd Mahasni.

Papežův dům vyrobí čistou energii

Dům papeže Benedikta XVI. v bavorském Pentlingu bude vbrzku dodávat do elektrické sítě ekologický proud. Na jeho střeše totiž vyrůst fotovoltaický panel o velikosti 54 metrů čtverečních, kterému podle agentury DPA požehnal řízenský biskup Gerhard Ludwig Müller. Ročně by papežská solární minielektrárna měla vyprodukovat energii za 2500 eur (zhruba 66 tisíc Kč). Tyto peníze půjdou na projekt podpory znevýhodněné mládeže. V obci nedaleko Řezna žil Joseph Ratzinger od roku 1969.

Nejméně hluku nadělají v Praze Wizz Air a Lufthansa

Letošní ročník soutěže o nejnižšího dopravce na pražském letišti vyhrály společnosti Wizz Air a Lufthansa. Maďarský Wizz Air vyhrál v kategorii proudových letadel, německá Lufthansa má nejnižší vrtulové stroje. Oznámily to Letišti Praha a městská část Praha 6, které soutěž společně pořádají už třetím rokem. Monitorovací systém hodnotil letadla od června do října. Kromě hluku se sledovalo, zda piloti dodržují letové trasy a nezkracují si kvůli úsporám paliva cestu přes hustě obydlené oblasti. Letos poprvé se jako jedno z kritérií použila i obsazenost letadel.

„Cílem celé akce byla pozitivní motivace leteckých dopravců k ohleduplnému přístupu k životnímu prostředí s důrazem na otázku hluku,“ uvedl generální ředitel letiště Miroslav Dvořák. „Jde o to, vyzdvihnout ty společnosti, které dokážou i při respektování limitů přidat ještě něco navíc, ještě ohleduplnější přístup nejen k životnímu prostředí, ale i k lidem žijícím v okolí letiště,“ komentoval výsledky starosta Prahy 6 Tomáš Chalupa.

Stát chce obnovit hledání jaderného úložiště

Správa úložišť radioaktivních odpadů v příštím roce obnoví průzkumné práce v lokalitách, kde byly předběžně zjištěny vhodné podmínky pro umístění hlubinného úložiště. Oznámili to zástupci ministerstva průmyslu a obchodu. MiPO obnovení průzkumů podporuje s tím, že je to nezbytný krok ke shromáždění klíčových dat pro další rozhodování. Stát chce s obcemi ve zhruba šesti vytipovaných lokalitách více komunikovat a zapojit je do harmonogramu přípravy úložiště. Vedle šesti lokalit jsou ve hře i dva vojenské újezdy Boletice a Hradiště.

„Abychom mohli do roku 2015 identifikovat vhodné a vyloučit nevhodné lokality, potřebujeme získat konkrétní geologická data. Je jasné, že bez zapojení obcí to půjde obtížně,“ uvedl ministr průmyslu a obchodu Vladimír Tošovský s tím, že MPO chce prosadit zákonný nárok na finanční příspěvek na geologický průzkum. Obce ve všech lokalitách by si tak mohly rozdělit téměř 100 mil. Kč. Každá by dostala mezi 8 a 12 mil. Kč.

Průzkumné práce, tedy zejména vrty, mají trvat asi pět let. Do roku 2015 by pak měla Správa úložišť jaderných odpadů vybrat místo pro úložiště a jednu záložní variantu.

Podle Zdeňka Černého, starosty Nadějkova na Tábořsku, u kterého jedna z lokalit leží, jsou lidé ve všech lokalitách v drtivé většině proti vybudování úložiště. „Nám vadí, že ta finanční nabídka je jediná věc, kterou chtějí zakotvit do zákona. My to nepřijmeme, pokud nebude do zákona zařazena větší účast obcí na řízení, např. i právo veta,“ uvedl Černý. Dodal, že stát během moratoria od roku 2004 s obcemi o úložištích vůbec nediskutoval.

ČR v současnosti hlubinné úložiště jaderného odpadu nemá a jaderný materiál ukládá v mezikladu jaderného paliva elektrárny Dukovany. Stálé úložiště by mělo fungovat v roce 2065. Projekt výstavby úložiště bude stát financovat z tzv. jaderného účtu, kam přispívají všichni původci radioaktivních odpadů. V současnosti je na účtu 12 mld. Kč.

Ženy prý znečišťují životní prostředí méně než muži

Ženy jsou k životnímu prostředí pozornější a znečišťují ho méně než muži. Uvádí se to ve zprávě Fondu OSN pro otázky populace, o níž z Paříže informovala agentura AFP. Fond ale podotýká, že studií na toto téma je málo a že šetrnější přístup žen může být i důsledkem chronické hospodářské a sociální nerovnosti, která jim brání v tom, aby plně užívaly stupně rozvoje svých zemí.

S odvoláním na průzkum Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj zpráva uvádí, že v průmyslových zemích mají ženy větší sklon k nákupu ekologicky šetrnějších výrobků a k recyklaci odpadu. I některé studie z USA států potvrzují, že ženy nakupují „zelené výrobky“ raději než muži. Australská studie z loňského roku zase konstatovala, že ženy a

dívky „se víc starají o různé aspekty podnebních změn“. V průmyslově rozvinutých i v rozvojových zemích má činnost žen menší dopad na atmosféru (než činnost mužů), píše se

ve zprávě s odvoláním na badatele ze severských zemí. Vyplývá to prý hlavně z toho, že muži častěji než ženy jezdí autem a létají letadly. To je ale patrně důsledek spíš nerovného přístupu k ekonomickým zdrojům než vůle žen šetřit životní prostředí. Kromě toho spotřeba masa, jehož výroba je energeticky náročná, je ve vyspělých zemích vyšší u mužů

než u žen. V Dánsku je to např. v průměru 139 g denně u mužů, ale jen 89 g u žen. Ženy prý také jedí v poměru ke své váze méně než muži a v některých zemích často drží dietu kladoucí důraz na zeleninu.

Australský bariérový útes ohrožen

Jestliže se do roku 2020 Austrálii nepodaří snížit emise skleníkových plynů aspoň o čtvrtinu, má Velký bariérový útes jen padesátiprocentní šanci na přežití. V australském parlamentu to oznámili australští vědci, kteří se zabývají studiem života ve Velkém bariérovém útesu. Nevylučují, že mají-li být korály zachráněny před zánikem, které způsobuje oteplování oceánských vod, bude do roku 2050 potřebné omezení emisí o 90 %.

Zákaz energeticky náročných TV

Kalifornie jako první stát USA zakázala pro budoucnost prodej televizorů s vysokou spotřebou proudu. Kalifornský energetický úřad přijal jednomyslné rozhodnutí, že do roku 2011 musí všechny nové modely televizorů prodávané ve státě spotřebovávat o třetinu méně elektřiny než nynější průměr, informoval deník Los Angeles Times. Třetinové snížení je ale jen první fáze požadovaných úspor. Do roku 2013 totiž musí mít všechny televizory prodávané v Kalifornii spotřebu o 50 % nižší než dosud. Již provozovaných televizorů, kterých je v Kalifornii odhadem 35 milionů, se ale nové nařízení netýká.

Elektromobily se prosadí pomalu

Elektromobily se budou mezi spotřebiteli prosazovat pomalu a automobilovému trhu budou ještě řadu let dominovat vozy s benzinovým pohonem. Uvedl to generální ředitel automobilky Renault a Nissan Carlos Ghosn. Předpověděl, že elektromobily se budou v roce 2020 na prodejní autolete zhruba 10 %. Ghosn patří podle agentury AP k hlasitým zastáncům elektromobilů. Nissan hodlá v příštím roce začít prodávat v omezeném množství svůj elektromobil Leaf a v roce 2012 chce spustit jeho masovou výrobu. Ghosn rovněž poukázal na důležitost hybridních vozů, které kombinují benzinový pohon s elektrickým. Upozornil ale, že v tomto segmentu si již zajistil vedoucí pozici konkurent Toyota. Nissan by se ale mohl stát lídrem trhu s auty poháněnými výhradně elektřinou.

Boty z recyklovaného papíru

S originálním nápadem, jak zpracovat stálé rostoucí hromady starých novin, přišla tehajwanská módní návrhářka Colin Linová. Využívá je k výrobě lodiček a kabel, které směřují především k ekologicky uvědomělým zákazníkům. Linová říká, že její zboží z recyklovaného papíru se na Tchaj-wanu již stalo módním hitem a rychle se šíří i na trhy ve Spojených státech a v Evropě. Od konce loňského roku prý obuvnická firma Linové prodala na 4000 párů střevíčků z recyklovaného papíru.

Čtete odborný měsíčník **ODPADY**

Ukázkové číslo časopisu zdarma si objednejte na

<http://ib.ihned.cz/predpl/a/nazk.php?idkamp=iHNed&tit=OD>.

Předplatné si zajistíte na <http://economia.ihned.cz/predplatne>.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny. Registrován pod ISSN 1214-9772. Kontakt: Odpady, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Jarmila Šťastná, šéfredaktorka, tel.: 233 071 427, fax: 233 072 012, odpady@ihned.cz, odpady@economia.cz; Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, petr.pflieger@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhražuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.